

קיי"ס "רקפת" - תשס"א

קיי"מ שלוש מרכיבים בטקסט ובתל"ק כתובה:

1. מרכיבים בתקשרות מתייחס לאוצן ונמצן.
 2. מרכיבים במהות מתייחס לתוכן ולכוונת הכותב - מסר.
 3. מרכיב התצורה מתייחס למבנה התל"ק, הטקסט וסגנון כתיבה.
- מתוך ההתנסויות הראשונות שלנו לבנות מחוון להצרכת תל"ק הכתיבה של הלומד, צמדנו על כך שממדי ההצרכה מאוד רחבים. התלבטנו במספר שאלות: מה נצריך בתהליכי כתיבה? מה יהיו ממדי ההצרכה? כיצד נפרט את הממדי? איך נבנה את המחוון, כך שישקף רצף של התפתחות? כיצד לבנות מחוון ברור, כך שהלומד יוכל להצריך את עצמו ולקבוע מה עוד עליו לעשות כדי להתקדם לשלב הבא בתהליך? שאלות אלה ואחרות מחייבות אותנו להתמקד, עד כמה שניתן, על מנת שהכלי יהיה אפקטיבי ללומד ולמורה. המחוון בתל"ק כתובה יכול שלוש מרכיבים:

מרכיב התצורה, ישקף את מבנה התל"ק ומה הוא יכול;

סוגים שונים של טקסטים-אינפורמטיבי, תיאורי, מלמתי, בקורתי, מדריק ומפציץ;

סוגות כתיבה - סוגות מהחיי: פתק, ברכה, מכתב..., סוגות ספרותיות: סיפור עלילתי, שיר, דו-שיח..., סוגות עיוניות: תצפית, סיכום, דיווח...; ונתייחס לתחום הלשוני. כל שכבה תחליט במה להתמקד.

במרכיב המהות, נתייחס לשיקולי הבחירה של הלומד, מה הוא רוצה להצריך? מידת הקשר בין המסר לסוג הטקסט ולסוגות הכתיבה.

המרכיב התקשרותי בטקסט כולל את

א. מאפייני המוצן - 1. אופיו: מציאותי-דמיוני. 2. מקומו בטקסט: בתוך-מחוץ להתרחשות. 3. צמדתו: אובייקטיבי-סובייקטיבי מצורה. 4. המוצן יחיד רביעי?

ב. מאפייני הנמצן, קהל היעד - 1. אופיו: מציאותי-דמיוני. 2. בקשר שלו למוצן: אובייקטיבי-סובייקטיבי. 3. מספרו: יחיד-רביעי. 4. הנמצן: מוכר-אנונימי. 5. מהם תכונותיו, רצונותיו, מטרותיו של הנמצן.

המחוון יהיה דינמי ונשכיח אותו לאור התנסויות מצטברות.